

SOEVEREINITEIT & SOLIDARITEIT

e-nieuwsbrief van de Vlaams-Socialistische Beweging

CATALONIËNUMMER

VERDEDIG DE REPUBLIC

In deze nieuwsbrief:

- * erken de Catalaanse republiek! (*blz. 2*)
- * voor een soevereine en radicaal democratische Catalaanse republiek! (*blz. 3*)
- * Gemeenschappelijke verklaring van V-SB en Wallonie Insoumise (*blz. 8*)
- * Verklaring van independentisten in de Franse staat (*blz. 10*)
- * De onmogelijkheid van het rechtse, liberale nationalisme (*blz. 12*)
- * De rol van CUP in de Catalaanse beweging, V-SB op de internationale bijeenkomsten in Sabadell (*blz. 15*)
- * Colofon en kalender (*blz. 20*)

Erken de Catalaanse Republiek

Op basis van het mandaat van het referendum van 1 oktober jl. en onder dreiging van de (volgens de Spaanse grondwet overigens dubieuze) herinvoering van direct bestuur vanuit Madrid heeft het Parlement van de Catalaanse Autonome Gemeenschap met 70 stemmen voor, 2 blanco stemmen en 10 tegen gestemd voor de vorming van een onafhankelijke, soevereine, democratische en sociale Catalaanse Republiek.

Dit is de uiting van het zelfbeschikkingsrecht van het Catalaanse volk. Wij roepen de Vlaamse Regering op om met de vertegenwoordigers van de Catalaanse Republiek om te gaan als met iedere andere soevereine staat en de Catalaanse Republiek waar mogelijk te steunen in haar pogingen tot onderhandelingen met de instanties in Madrid, naar wie het Catalaanse Parlement nogmaals de hand heeft uitgestoken.

Wij roepen de Belgische staat, tot op heden internationaal beschouwd als onze vertegenwoordiger, op de Catalaanse Republiek ook formeel te erkennen. Wij herinneren bij deze gelegenheid de Belgische regeringspartij N-VA aan haar verklaringen uit 2016, bij monde van viceminister-president Jan Jambon.

Verdedig een soevereine en radicaal democratische Catalaanse republiek!

Een spook waart door Europa, we kunnen beginnen met dit bekende gezegde dat wel past in dit Jubileumjaar. Dat spook lijkt echter momenteel niet slechts rood gekleurd te zijn, dan wel getooid met gele en rode strepen.

Al enige tijd beroert de Catalaanse kwestie de gemoederen, ook in de "binnenlandse" politiek, aangezien Catalaans president Carles Puigdemont naar Brussel kwam. Europa probeerde de Catalaanse zaak eerst te negeren, maar het referendum van 1 oktober, de daaropvolgende (zij het aarzelende) onafhankelijkheidsverklaring en de repressieve reactie van de Spaanse staat deden een schokgolf door politiek Europa gaan. De media vergaloppeert zich om het spook van het Catalaanse separatisme (is het nationalisme?) te vatten, enkele jaren nadat de Schotse voorganger enigszins kon getemd worden. Alle aandacht gaat daarbij naar de leidinggevende figuren uit de Catalaanse regering, met president Carles Puigdemont op kop, alsof zij de oorzaak van de "crisis" zijn, en dus ook de oplossing, al dan niet door hen specifiek te vervolgen. Parallel wordt de hele Catalaanse kwestie *geframed* als een zaak van N-VA.

Uiteraard speelde de Catalaanse regering een belangrijke rol in de concrete vormgeving van "het onafhankelijkheidsproces", en president Puigdemont is daarbij verder durven (of moeten?) gaan dan eender welk staatshoofd of welke partij van liberale snit in Europa gedurfd zou hebben, en daar mogen we de N-VA ondertussen ook bij rekenen. Maar het verhaal dat in de media wordt opgehangen is slechts zeer eenzijdig gefocust op deze politieke leiders. Dat verhaal negeert de brede bewegingen achter die leiders, in vele opzichten kunnen we zelfs zeggen vòòr die leiders. Dit verhaal negeert de economische, sociale, culturele en politieke drijfveren van deze bewegingen, die véél verder gaan en véél dieper zitten dan louter het klassieke, simplistische verhaal van "de transfers". In Catalonië bestaat nog steeds een sterke traditie van zelforganisatie, van basisdemocratie binnen sociale en revolutionaire bewegingen. Het

Catalaanse onafhankelijkheidsstreven is sterk gevoed door een groeiende afkeer van het asociale, neoliberale afbraakbeleid dat vanuit Madrid (én vanuit de Catalaanse burgerij) wordt opgedrongen.

Bij het referendum zagen we zelforganisatie van de sociale bewegingen in de praktijk. Verdedigingscomités vormden zich spontaan, in alle steden en gemeenten, om de met geweld bedreigde stembusgang te beschermen. Van boeren tot brandweer en van studenten tot havenarbeiders. Men kwam massaal de straat op, vele malen, maar men organiseerde ook bezettingen, stakingen, militante netwerken en talloze campagnes. Het referendum werd dan wel illegaal genoemd en bedreigd met staatsgeweld, dat weerhield miljoenen mensen er niet van deel te nemen.

*Internationale delegatie op bezoek
bij het lokale verdedigingscomité in Sabadell*

Na het referendum sloeg de repressie toe, waarbij eerst de leiders van de grote burgerbewegingen werden opgesloten en daarna zelfs de hele regering vervolgd. De Spaanse regering hoopte daarmee de beweging te liquideren en politiek Europa hoopte stilletjes mee, maar de these dat het Catalaans separatisme een "hype" was, het werk van een paar populistische politici, bleek niet houdbaar toen de

beweging en het protest bleven aanhouden. Bij mondjesmaat moeten politici in Europa nu toegeven dat er misschien toch wat meer aan de hand is, dat er misschien toch eens "in dialoog" gegaan moet worden. Bij mondjesmaat slechts, want de Europese elite beseft zeer goed dat het spook van de Catalaanse revolte een zeer gevaarlijk spook is. Dat in Europa een nieuwe staat kan ontstaan als gevolg van een democratische revolte, is een precedent dat niet mag toegelaten worden, amper een paar jaar nadat het Griekse verzet moeizaam werd gebroken.

Als linkse beweging steunen we de liberale PdeCat van president Puigdemont uiteraard niet wat betreft de invulling die zij geeft aan een nieuwe Catalaanse republiek. Ook geloven we niet dat een echte onafhankelijkheidsstrijd kan slagen zolang hij zich probeert in te kapselen in de bestaande politiek-economische structuren (EU,...) zoals de liberale PDeCAT van Puigdemont en in zekere zin ook de linksrepublikeinse ERC nastreeft. We respecteren anderzijds wel de (naar Europees liberale normen) vastberadenheid waarmee de regering Puigdemont uiteindelijk toch handelde, tot in de gevangenis toe, en beschouwen vooralsnog deze regering Puigdemont als de legitieme Catalaanse regering, tegenover de feitelijke staatsgreep gepleegd door de PP met steun van de twee andere unionistische partijen.

We zijn ook bijzonder kritisch voor de manier waarop de media de hele zaak heeft weten framen tot een N-VA-kwestie, alsof de Catalaanse en de Vlaamse politiek perfect onderling inwisselbaar zijn. Wie Catalonië steunt is van N-VA en wie tegen N-VA is moet dus ook tegen de Catalaanse beweging zijn, zo is de teneur.

Wij zien in de brede burgerbeweging in Catalonië veel elementen die wijzen op een sociale en politieke beweging die werkelijk kan breken met de gevestigde neoliberale orde van PP én PdeCat. Alleen al op vlak van partijpolitiek is er een sterke linkse, zelfs radicaal linkse aanwezigheid, bestaande uit CUP in het radicaal independentistische kamp en "En Comú" in het republikeinse gematigde kamp. In Catalonië staan de linkse en sociale bewegingen en partijen vandaag heel sterk, en met de vorming van een nieuwe republiek kunnen zij heel hard wegen op de vormgeving van de nieuwe constitutionele orde van deze staat. In Catalonië is een politiek project dat breekt met de neoliberale Europese dictaten vandaag mogelijk, meer dan elders in de Europese Unie. Wij zien dit op zich al als voldoende reden om deze potentieel revolutionaire republiek te steunen.

De vraag is in hoeverre de partij van Puigdemont, PDeCAT, druk zal zetten op haar voorman om in de toekomst vooral geen radicaal discours te hanteren. PDeCAT komt voort uit de CiU, het kartel van Catalaanse liberalen (CDC) en Catalaanse christendemocraten (UDC). De CiU was altijd verdediger van een zo ruim mogelijke

autonomie binnen de Spaanse Staat vooral bedoeld om de Catalaanse burgerij van twee wallen te laten eten, en om haar partij lokaal te consolideren, maar nooit een verdediger van Catalaanse onafhankelijk. Het is pas onder druk van de Catalaanse burgerbewegingen dat het kartel genoopt werd een keuze te maken: ofwel plooi voor de druk van Madrid ofwel meegaan in het streven naar onafhankelijkheid. UDC koos het eerste en werd electoraal afgemaakt, CDC koos het tweede en ging een nieuw kartel aan, ditmaal met de linkse Catalaanse republikeinen van de ERC. Het laatste wat de partij van Puigdemont wil, is een revolutionaire situatie. Iedere kans die Catalaanse beweging hun toelaat, zal de PDeCAT aangrijpen om terug te keren naar hun oude discours van liberalisme en Catalaans regionalisme. Ook vanuit het bedrijfsleven wordt de druk op de PDeCAT verhoogd om zeker geen beslissingen te nemen die het bestaande politieke en economische systeem in het gedrang brengen.

Voor de idee van échte onafhankelijkheid, waarbij niet alleen gebroken wordt met de Spaanse Staat en de monarchie van de Bourbons, maar waar ook gebroken wordt met het kapitalisme, de EU en de NAVO is een gruwel in de ogen van de liberale partij.

Voor het verwezenlijken van een dergelijke onafhankelijkheid is het daarom van belang dat de Catalaanse volksbewegingen het initiatief niet overlaten aan de partijpolitiek, blijven druk zetten op hun regering, en vooral aanwezig blijven in de straten van Catalonië. We roepen ook alle linkse bewegingen, zowel op het Iberische schiereiland als de rest van de wereld, op om hun steun te verlenen aan de Catalaanse vrijheidsstrijd. Een Catalaanse republiek van onderuit gebouwd, steunend op een brede basis, is vandaag de beste garantie op een politieke breuk met de neoliberale EU, zowel voor Catalonië zelf als voor de rest van de Spaanse staat waar linkse bewegingen inspiratie zullen vinden om het voorbeeld te volgen. En bij uitbreiding, voor heel Europa.

Daarom roepen wij alle linkse krachten in Vlaanderen en de Belgische staat op om mee een solidair front te vormen voor de Catalaanse republiek in de komende maanden en jaren.

Gemeenschappelijke verklaring van de V-SB en Wallonie Insoumise

In Catalonië is een brede coalitie van partijen en burgerbewegingen erin geslaagd een referendum over zelfbeschikking af te dwingen. Op 1 oktober jl. hebben miljoenen Catalanen hun stem laten horen en dit ondanks het brute geweld van de politiemachten van de Spaanse staat.

Aan dit resultaat ging een werk van lange adem vooraf, waarin basisdemocratische praktijk gecombineerd werd met burgerparticipatie en zelfbeheer van brede sectoren van de maatschappij, bijvoorbeeld bewegingen als Omnium en het Assemblea Nacional Catalana. Op politiek vlak werd dit basiswerk ondersteund en vaak gedragen door centrum-linkse partijen (ERC, Republikeins Links), links-sovereïnistische partijen (CUP, Kandidaturen van Volkseenheid) en links-radicalen partijen (Catalunya en Comu (met Ada Colau) en Podemos) – zonder daarbij dissidente groene en sociaaldemocratische stemmen te vergeten. Dit gegeven is even hoopgevend als belangrijk.

De komende dagen zullen volop in het teken staan van de verklaring tot onafhankelijkheid en de vorming van een nieuwe republiek, die breekt met de neoliberale orde die opgelegd wordt door Spanje en de Europese Unie. Zij zal het hoofd moeten bieden aan de openlijke of verholene vijandigheid van de aanhangers van deze orde. Een voorsmaakje van deze diepe weerzin werd al geleverd door de beslissing van het Spaanse Grondwettelijk Hof om de plenaire zitting van het regionale parlement van Catalonië, die gepland stond op maandag 8 oktober, op te schorten.

Daarom roepen de V-SB en Wallonie Insoumise alle linkse politieke krachten en, ruimer gesteld, de burgers van Vlaanderen en Wallonië op om deze nieuwe republiek ten volle te steunen.

Onze beide bewegingen beseffen dat het electorale gewicht van de Spaanse regimepartijen – Partido Popular, PSOE en Ciudadanos – te groot is om te denken dat een Spaanse Republiek in zicht is. Daarom is het, ook uit louter strategisch inzicht, van belang het nieuwe grondwetgevende proces in Catalonië op alle mogelijke wijzen te steunen.

Leve de Republiek, leve het vrije Catalonië!

Solidariteitsverklaring met het Catalaanse volk door de independentistische organisaties van de naties zonder staat die onder Franse dominantie leven.

Naar aanleiding van een solidariteitsoptocht met het Catalaanse volk op de Bretoense heuvel Menez Bré en in het kader van de zomeruniversiteit van Bretoens Independentistisch Links werd op 24 september een gezamenlijk document bekendgemaakt: een solidariteitsmanifest met het Catalaanse volk, ondertekend door talrijke organisaties die werkzaam zijn in naties zonder staat die onder Franse dominantie leven. Het benadrukt de gevolgen binnen de Franse staat van het Catalaanse proces en roept op tot een sterkere solidariteit met het Catalaanse volk.

Solidariteitsmanifest met het Catalaanse volk

Op 1 oktober wordt het Catalaanse volk verzocht zich uit te spreken over de onafhankelijkheid van Catalonië tijdens een referendum dat het zelf organiseert en waarvan de Spaanse macht de wettelijkheid betwist.

De ene intimidatiemaatregel volgt na de andere: huiszoeken bij ondernemingen die mogelijk stemmateriaal maken, een ostentatieve ontplooiing van het Spaanse leger en de Spaanse politie, poging tot verbod op de website waar het referendum mee gepromoot wordt, oproepingen aan meer dan 700 verkozen die verklaard te hebben het referendum praktisch te ondersteunen bij de rechten, inperkingen op het recht van vrije vergadering ...

Onze organisaties, die actief zijn in de naties zonder staat die onder Franse dominantie leven, staan erop opnieuw hun steun te bevestigen:

aan het onvervreembare en legitieme recht van het Catalaanse volk om vrij en zonder vrees over zijn toekomst te beslissen;

aan diens recht om na afloop van deze stemming een onafhankelijke Catalaanse republiek uit te roepen.

Daarnaast roepen zij alle democraten, volkeren en arbeiders ter wereld en in de eerste plaats binnen de Franse staat op publiekelijk hun steun te laten blijken aan het Catalaanse volk, dat door zijn vastberadenheid een verouderend monarchaal regime, voortgekomen uit de franquistische dictatuur, doet wankelen.

De bijdrage van et Catalaanse volk aan de nieuwe zingeving voor de democratie valt niet te betwisten. Het Catalaanse onafhankelijkheidsproces is leerrijk, want het toont duidelijk aan hoe het recht op zelfbeschikking niet iets is waar men om moet bedelen maar dat moet worden uitgeoefend zonder de toestemming van de staten of van de Europese Unie af te wachten. Het geeft opnieuw zin aan de concepten soevereiniteit, zelfbestuur en zelforganisatie op een ogenblik waarin mondiale economische uitwisselingen meer dan ooit plaatsvinden in misprijzen voor de mening der volkeren en ten koste van de meerderheid en van de leefomgeving.

Veel bevrijdingsorganisaties van de andere volkeren onder Spaanse dominantie steunen het Catalaanse volk, maar wij herinneren eraan dat ook de Franse staat een gedeelte van de Catalaanse Landen bezet en hun het recht ontzegt vrij over hun toekomst te beschikken.

Onze internationalistische solidariteit met het Catalaanse volk erkent de Frans-Spaanse grens niet en wij verklaren ook dat de Catalanen, net als alle volkeren die onder Franse dominantie leven, de mogelijkheid moeten hebben vrij over hun eigen toekomst te beschikken teneinde een ander politiek, maatschappelijk en ecologisch model op te bouwen, ten voordele van de meerderheid, en zich los te rukken van het kapitalisme, het kolonialisme en het imperialisme.

Ondertekenende organisaties:

- Catalonië: CUP Perpinyà
- Corsica : A Manca
- Vlaanderen: V-SB
- Bretanje: Breizh O Stourm (Independentistisch Links)
- Baskenland: Euskal Herria Bai, Askapena
- Matinik: CNCP, PKLS
- Occitanië: Collectiu Comunista Combat Proletari
- Lagwiyann: MDES
- Polynesië: Tavini Huiratira

De onmogelijkheid van het rechtse, liberale nationalisme

De voorbije maanden escaleerde de situatie in Catalonië zodanig dat de President van de Catalaanse Republiek wegens politieke vervolging in het buitenland verblijft (meer bepaald in onze hoofdstad Brussel). We zullen geen oordeel vellen over de opportuniteit van Puigdemonts verblijf in Vlaanderen of over wat hij beter wel of niet had gedaan. We zijn ons er namelijk zeer bewust van dat de repressie reëel is, dat de Spaanse staat mét steun van de Europese regimes nu een ware "crackdown" zal beginnen tegen de Catalaanse republikeinse beweging. We erkennen daarentegen wel Carles Puigdemont nog steeds als legitieme regeringsleider, aangesteld door een legitiem verkozen parlement, ook al zijn we altijd kritisch geweest voor zijn gevoerde beleid. En: deze president heeft het lef gehad om te handelen volgens het mandaat waarvoor hij werd aangesteld. Min of meer. We verwelkomen hem dus in onze "terre d'accueil", net zoals we ons solidair verklaren met het Catalaanse volk en de Catalaanse basisbewegingen, die nu de wraakzucht van het Spaanse neofranquistische regime zullen ondergaan.

*President Puigdemont
in goed gezelschap:
onze kameraden van CUP.*

Dat gezegd zijnde, hebben de gebeurtenissen van de afgelopen periode aangetoond hoezeer het reformistische rechtse, liberale nationalisme problematisch is. Een reformistisch discours dat zich handhaaft binnen de structuren van de neoliberale EU blijkt in tegenspraak te zijn met het geclaimde einddoel van onafhankelijkheid. Binnen de bestaande structuren vallen er

indedaad concrete verwezenlijkingen te realiseren. Maar – en dat geldt zowel voor Catalonië als voor Vlaanderen – op een gegeven ogenblik is het voor het verwezenlijken van reële (staatkundige én economische) soevereiniteit nodig om buiten deze bestaande structuren te durven treden. De Europese Unie heeft het klaar en duidelijk gemaakt: veranderingen zijn onmogelijk.

De N-VA had dit al begrepen toen ze de communautaire eisen in de inmiddels beruchte diepvries stak om een in essentie belgicistisch neoliberal beleid te voeren, of, anders gesteld, om de lokale uitvoerende macht van de Europese Commissie te worden. De laatste weken zagen we weinig weerwerk van deze partij ten aanzien van de precaire situatie in Catalonië en na de formele onafhankelijkheidsverklaring was er niet eens de mogelijkheid tot een officieel partijstandpunt voor erkenning van die nieuwe republiek. Enkel een aantal individuen sprak zich uit. Van de hogere echelons, zowel binnen de partij als binnen de regeringen, hoorden we niets concreets. Het siert de N-VA wél dat ze de CD&V en de VLD - gelieerd aan de Spaanse partijen PP en Ciudadanos! - toch heeft kunnen weerhouden van al te openlijk de kant van Rajoy te kiezen zoals de meeste rechtse en liberale regeringen deden (al reikt die boodschap blijkbaar nog niet tot bij bv. een Marianne Thyssen). Dat maakte dat premier Michel toch op zijn minst opriep "tot dialoog" en het Spaanse staatsgeweld veroordeelde, als een van de eersten en weinigen in Europa.

Desondanks krijgt de éérste republiek ontstaan binnen de Europese Unie geen erkenning vanwege de regering waar de N-VA toe behoort. Het lijkt er op dat de N-VA inmiddels al zo goed ingenesteld zit in de comfortabele machtscenakels van de Belgische staat dat ze zo'n fundamenteel, principiële aspect van haar eigen bestaansreden zelfs niet meer in woorden mag formuleren, laat staan toepassen. Zelfs een expliciete begroeting van de geboorte van de nieuwe republiek door de Vlaamse minister-president of de voorzitter van het Vlaams Parlement zit er niet in, volgens de minister-president omdat dit geen Vlaamse bevoegdheid zou zijn. Zulke redeneringen hebben echter de voorzitter van de Corsicaanse Assemblee niet belet, dus wat zou zijn Vlaamse evenknie mogen beletten? Wij herhalen hoe dan ook onze oproep naar de Vlaamse Regering om met de regering van de Catalaanse Republiek de fact om te gaan als met de regering van ieder ander onafhankelijk land.

Aan Catalaanse zijde zagen we wel heel wat weerwerk vanwege de liberale PdeCat, de partij van president Puigdemont, en van het sociaaldemocratische ERC, dat binnen de regering de eigenlijke drijvende kracht achter de onafhankelijkheidsverklaring was. Toch tot op een zekere hoogte, tot wanneer het plafond van de Europese "democratie" bereikt was. Het moet erkend dat beide partijen verder zijn durven - of eerder moeten - gaan dan enige regerende partij in de EU ooit heeft gekund, inclusief de Griekse "anti-

besparings"-regering van Syriza. Helaas zagen we na de formele verklaring in het Catalaanse parlement niet de stroomversnelling waar sommigen op hoopten. De regering heeft het immers nooit aangedurfd om werkelijk buiten de krijtlijnen van het neoliberale rechtse bestel te tekenen. Nieuwe staatsstructuren uitbouwen die een feitelijke tegenmacht konden bieden heeft ze nooit gedaan. Zelfs de ooit groots aangekondigde eigen Catalaanse belastingdienst is een lege doos gebleken. Jaren aan internationale diplomatie hebben ook niets opgeleverd. Niet onlogisch: de Europese constructie laat dat simpelweg niet toe. Een alternatieve economische soevereiniteit uitbouwen was al helemaal niet aan de orde bij de Catalaanse liberalen. Daarom was het voor het Catalaanse en Spaanse grootkapitaal de voorbije weken heel gemakkelijk om de economische chantage aan te wenden door bijvoorbeeld "weg te trekken" uit Catalonië.

Ter plaatse in Catalonië hebben we vastgesteld dat de brede basisbeweging dezelfde vragen heeft. Binnen deze beweging is de teleurstelling met "Europa" ook heel groot. Dat vertaalt zich momenteel in verwarring, misschien zelfs wanhoop, maar opent wel de mogelijkheid om een werkelijke sociale tegenmacht te gaan bouwen die niet meer ideologisch geketend is door het Europese neoliberale denkkader. Hoe het de komende dagen en weken verder zal verlopen kunnen we uiteraard niet voorspellen. We zagen enkel een formele eerste onafhankelijkheidsverklaring maar nog geen geboorte van een Republiek. Die zal pas vorm krijgen in een volgende fase, die waarin een brede sociale en democratische beweging eerst het hoofd zal moeten bieden tegen de aankomende repressiegolf, en daarna op basis van een antikapitalistisch en anti-imperialistisch (dus ook eurokritisch) programma de volkssoevereiniteit zal opeisen. De Catalaanse Republiek, die zal daar de uitloper van zijn, maar niet het beginpunt noch het eindpunt.

Voor ons is het klaar en duidelijk: de droom van een "hervormbare" Europese Unie waar plaats is voor een "Europa der volkeren" is gevallen. Werkelijke onafhankelijkheid betekent werkelijke soevereiniteit, en dat betekent: breken met de bestaande Europese orde. Dat is de uitdaging die zich nu voor de Catalaanse beweging stelt, maar dat geldt meteen ook voor alle andere volkeren in en buiten de EU. Het is enkel en alleen binnen zo'n soevereinistische context, waarin gebroken wordt met het kapitalisme, dat we de Catalaanse onafhankelijke republiek nog mogelijk achten. Een republiek die de macht weer in de handen van het volk legt. De republiek die vorige week werd afgekondigd, moet nu door het volk opgebouwd worden. Wij zullen, vanuit Vlaanderen, onze steun en solidariteit garanderen bij dit revolutionaire project.

Visca la república catalana!

De rol van CUP in de Catalaanse beweging

V-SB op de internationalistische bijeenkomsten in Sabadell

Vanuit de Vlaams-Socialistische Beweging onderhouden we goede contacten met de Catalaanse partij Candidatura d'Unitat Popular (Kandidatuur voor de Volkseenheid), de radicaal linkse en onafhankelijkheidsgezinde partij die een opmerkelijke rol heeft gespeeld in de campagne rond het referendum in Catalonië (en lang daarvoor al een rol speelde). Door de radicaal basisdemocratische aard van deze partij, gecombineerd met een antikapitalistisch én soevereinistisch karakter, is die rol altijd zeer omstreden geweest. Deelname aan de gevestigde machtsstructuren druist in tegen het wezenlijke karakter van de partij, maar de omstandigheden vereisten wel enige betrokkenheid, vooral de voorbije twee jaar. In oktober en november was de V-SB aanwezig op verschillende internationale bijeenkomsten georganiseerd door CUP, alsook vertegenwoordigd als internationaal waarnemer bij het referendum van 1 oktober, op uitnodiging van CUP.

Campagnemeeting in Poble Nou, Barcelona

Gemeenten en parlement

De wortels van CUP liggen uiteraard in de strijd tegen het regime van Franco en diens nalatenschap, de huidige "democratische" Spaanse staat. Deze voorgeschiedenis zullen we hier niet in detail bespreken. De partij zelf ontstond medio jaren tachtig, en was een samengaan van verschillende kleinere partijen en bewegingen die uit de linkse

onafhankelijkheids-stromingen kwamen. Gedurende enkele decennia werkte de partij louter lokaal, op gemeentelijk vlak, conform de "municipalistische" strategie van een basisdemocratisch confederalisme dat we ook terugvinden bij Koerdische bewegingen die zich op de ideeën van Abdullah Öcalan inspireren. Aangevuld met mensen en ideeën uit basisbewegingen als Arran, Endavant, Poble Lliure en dergelijke, ontwikkelde de CUP een visie die wellicht nog het best omschreven kan worden als een anarchiserend socialisme, waarbinnen overigens verschillende strekkingen naast elkaar kunnen staan. Bovenal is de "praxis" de drijvende kracht, de basisdemocratische werking op wijk- en gemeenteniveau. Belangrijk is wel op te merken dat deze catalanistische partij zich niet beperkt tot het "principat", de officiële Autonome Regio, maar ook de andere "Catalaanse Landen" (o.a. València, Noord-Catalonië en de Balearen) tot haar werkingsgebied en nationale ruimte rekent.

Het is echter pas sinds enige jaren dat CUP actief is op een hoger bestuurlijk niveau, met name dan in het parlement van de Autonome Gemeenschap Catalonië. Daar haalde ze in 2012 drie verkozenen en in 2015 tien. De opmerkelijke score in 2015 was een rechtstreeks gevolg van het "plebisciet" het jaar daarvoor, door de toenmalige regering van Artur Mas georganiseerd, waar CUP ook een rol in speelde. Met deze tien verkozenen was CUP "kingmaker" in het op de been helpen van de nieuwe regering-Puigdemont, wiens kartel "Junts pel Sí" enkele zetels te weinig had voor een absolute meerderheid. De steun van CUP aan de grotendeels liberale regering was zeer omstreden, ook in eigen rangen. Aanvankelijk weigerde CUP dan ook bijvoorbeeld de begroting goed te keuren. Dat deed ze uiteindelijk toch, op voorwaarde dat er een (nieuw en dit keer bindend) referendum zou georganiseerd worden, dat uiteindelijk op 1 oktober plaatsvond. De (tijdelijke) steun aan een liberale regering was zeker geen enthousiaste keuze geweest en zorgde intern voor heel wat spanningen. Anderzijds: zonder de steun van CUP was er geen referendum geweest, en dus ook niet de enorme mobilisatie die door dat referendum op gang kwam.

Internationale delegatie op bezoek bij gemeentebestuur van Sabadell

De ietwat ongeplande "passage" door het Catalaans parlement staat eigenlijk los, of naast, de "municipalistische" opzet van de partij, waar ze haar grootste kracht vindt. CUP wist de voorbije jaren honderden verkozenen te halen in gemeenteraden en ook een aantal gemeentebesturen in handen te krijgen, al dan niet in coalities. Een van de sterkste gemeenten voor CUP op dat vlak is Sabadell, de stad iets ten westen van Barcelona. Het was daar dat enkele keren internationalistische meetings werden georganiseerd waar ook de V-SB bij was (zie verder).

Verdedigingscomités

De CUP speelde een belangrijke rol in de organisatie van de verdedigingscomités van het referendum die vooraf en tijdens de stembusgang de uitvoering van het referendum ter harte namen (zie ook in artikel "verdedig een soevereine republiek" op pg. 4), bijvoorbeeld door middel van de bezetting van schoolgebouwen in de nacht voor het referendum en bij de coördinatie van de logistiek. Uiteraard waren daar ook andere partijen en bewegingen bij betrokken, ook normaal niet-politieke, zoals oudercomités van scholen.

Zo'n radicale basiswerking die in dit geval ook deels in de clandestiniteit moest gebeuren is geen modus operandi van de liberale, burgerlijke PdeCat, en ook alsminder van de links-republikeinse ERC, dus het was juist op dit punt dat de "ervarenere" CUP en andere links-radicalen Catalanistische organisaties zich konden laten gelden. Een netwerk van "Casals independentistas", buurthuizen die aan de linkse Catalaanse beweging in brede zin verbonden zijn en vooral op lokale wijkwerking gericht zijn, boden faciliteiten en ervaren militanten om deze verdedigingscomités mee vorm te geven. De beweging heeft ook wel enige ervaring met kraakpanden, dus de bezetting van scholen waar stemlokalen werden ingericht was een kolfje naar hun hand. Het is dus niet uit de lucht gegrepen om te zeggen dat CUP een belangrijke rol speelde in zowel de organisatie van het referendum als de mobilisering erom.

Internationalisme

Ondanks - of misschien juist dankzij - haar zeer lokaal ingeplante basiswerking en municipalistische strategie heeft CUP wel een opmerkelijk internationale blik, en zoekt ze steun en contacten met

bewegingen over heel de wereld, net zoals de Baskische linkse bewegingen dat doen. Aan de vooravond van het referendum werd een eerste internationalistische bijeenkomst georganiseerd rond dat referendum met vertegenwoordigers uit o.a. Baskenland, Galicië, Castilië, Ierland, Schotland, Engeland, Koerdistan, Vlaanderen (V-SB) en Quebec, en enkele weken later volgde een tweede waar naast deze ook nog vertegenwoordigers uit Zweden, Duitsland, Griekenland, de Mapuche, Italië, het Rif (Berbers), Occitanië en de Waalse kameraden van Wallonie Insoumise bij waren. Bij deze tweede bijeenkomst lag de focus vooral op de vorming van een internationaal netwerk voor steun aan de kort daarvoor uitgeroepen republiek, al werden ook een aantal andere internationale kwesties besproken.

Bijeenkomst van de Internationale Delegaties in Sabadell

Beide bijeenkomsten vonden plaats in het kader van acties en meetings georganiseerd door Catalaanse jongerenbewegingen. Bij de eerste waren we als internationale delegaties onder andere uitgenodigd op de universiteit van Barcelona waar de studenten een bezetting hadden georganiseerd, en waren we te gast bij het verdedigingscomité in Sabadell, waar we getuige waren van de hierboven beschreven werking. Bij de tweede meeting ging het om een bijeenkomst van de basisbeweging in Sabadell die zich boog over hoe het verzet georganiseerd kon worden tegen "artikel 155", de staatsgreep die de legitieme Catalaanse regering toen al had afgezet. Ook op dit vlak viel op dat de praktijk een wezenlijk onderdeel van de beweegredenen van CUP waren, de internationalistische bijeenkomst was geenszins een louter theoretisch debatje.

De gezamenlijke aanwezigheid van de V-SB en Wallonie Insoumise werd overigens zeer geapprecieerd door het internationale gezelschap, ons optreden opende bij heel wat aanwezigen de ogen over de Belgische staat en ons antwoord daarop, als Vlaamse en Waalse solidaire soevereinisten.

Vertegenwoordigster van de Mapuche-vrouwenbeweging

Ontmoeting tussen de internationale delegatie en lokale militanten in Sabadell

vrijdagavond 22 december 2017 19u, Alhambraparking Brussel

Vertelwandeling 100 jaar Vlaamse onafhankelijkheid

Het activisme tijdens WOI wordt in het algemeen genegeerd of in een minder daglicht gezet. Nochtans was het belangrijk voor de latere Vlaamse staatsvorming. Gedurende de 'centenaire' van WO I moest er sowieso enige aandacht voor het activisme moest zijn. In

oktober 2014 gidste Joost Vandommele in Gent enkele vertelwandelingen rond het ontstaan van het activisme. Op 23 oktober 2016 gidste ik een geslaagde vertelwandeling over de vernederlandsing van de UGent. Op 22 december 1917 riep de Raad van Vlaanderen in de toenmalige Alhambra-schouwburg Vlaanderens onafhankelijkheid uit. Dit symbolisch belangrijk evenement moet uiteraard eveneens worden herdacht. Ook hier zal Joost Vandommele dit doen in de vorm van een vertelwandeling. De toon zal niet hagiografisch zijn maar wel duidelijk, begrijpend beschrijvend, normaal kritisch, uiteraard vanuit een welwillend standpunt.

Wat?: Een vertelwandeling (op de stoep) met een niet-partijpolitiek of verenigingskarakter. Alleen een Vlaamse leeuwenvlag als duidend en verbindend symbool!

Waar? Wanneer?: Vrijdagavond 22 december komen we samen om 19u aan het De Brouckèreplein ter hoogte van de splitsing Emile Jacqmainlaan en Adolphe Maxlaan (we herdenken een avondzitting van de Raad van Vlaanderen die 's avonds plaatsvond en rond middernacht eindigde). We gaan in alle waardigheid naar de parking Alhambra (Emile Jacqmainlaan 14), die herinnert aan de toenmalige Alhambraschouwburg waar de Zelfstandigheid van Vlaanderen werd uitgeroepen.

Programma:

Joost Vandommele, erkend gids en kleinzoon van één der hoofdrolspelers van toen, dichter René De Clercq, ondervoorzitter van de Raad van Vlaanderen geeft een toelichting met drie onderdelen:

- 1) Contextualisering van de gebeurtenissen van 22 december 1917
- 2) Een ingekort verslag van de gebeurtenissen van 22 dec. 1917
- 3) Actuele betekenis van Vlaamse onafhankelijkheid

Daarna gaan we naar de Bécasse om ons te verwarmen met een geuze of een ander drankje. Eventueel ook naar het Vlaams huis. We houden een korte opiniepeiling...

PS wij zoeken uit om ter plekke ooit een blijvend plaketaanbreng te brengen in de zin van: Hier werd door de Raad van Vlaanderen in de toenmalige Alhambraschouwburg op 22 december 1917 de onafhankelijkheid van Vlaanderen uitgeroepen.

Namens de initiatiefnemers: Joost Vandommele, lid van menige vaderlandse vereniging